

Naslov originala:
Francesca Zappia
ELIZA AND HER MONSTERS

Copyright © 2017 by Francesca Zappia
Za izdanje na srpskom jeziku © Publik praktikum 2018

ZA IZDAVAČA:
Marko Sabovljević

UREDNIK:
Marina Sabovljević

PREVOD:
Maja Radivojević

LEKTURA I KOREKTURA:
Maja Banjac Kesić

DIZAJN KORICA:
Biljana Babić

TIRAŽ:
1000

IZDAVAČ:
Publik praktikum
Dobrovoljačka 10/I, Zemun
office@publikpraktikum.rs
011/4202 544; 011/4202 545

Sva prava zadržana. Nijedan deo ove knjige ne sme se kopirati ni prenositi u bilo kom obliku ili bilo kojim sredstvima, elektronskim ili mehaničkim, uključujući fotokopiranje, snimanje ili bilo koji sistem za skladištenje i pretraživanje informacija, bez pismenog odobrenja izdavača.

Frančeska Zapija

Da jzā i njena čndovišta



The word 'PROLOG' is written in a bold, black, hand-drawn style font. It is surrounded by numerous small, four-pointed star-like shapes of varying sizes, some of which are slightly blurred, giving a magical or sparkling effect. The stars are scattered around the word, with a higher concentration on the left and right sides.

PROLOG

Elajza Mirk je ime koje biste dali čudnoj devojci, koja se nedeljama nakon što ju je bivši dečko otkao još drži za njega, zato što odbija da prihvati činjenicu da je on ne podnosi. Elajza Mirk je pustinjač sa tajnim skrovištem u odvodu. Elajza Mirk pripada stripu.

Ali Elajza Mirk sam ja. Ne mislim da sam očajna ili toliko zalučena da bih se držala za bivšeg dečka koji je raskinuo sa mnom. Ne bih se približila odvodu, ma ne bih odvod ni dugačkim štapom pipnula i, nažalost, ne živim u stripu. Doduše, živim neki život koji liči na strip, pretpostavljam da se tako može reći.

Tokom dana idem u školu, a noću otkrivam tajni identitet i postajem DamaSazvežđa, autorka najpopularnijeg

stripa na internetu, *Monstruoznog mora*, i neustrašiva majka grupe fanova. Moja supermoć sastoji se od toga što mogu satima da crtam, ne primećujući koliko je sati ni da li sam jela. Uspevam da se uvučem u svoju masku i nestanem i da budem odlična u svom pravom obliku.

Zašto DamaSazvežđa, mogli biste se zapitati.

Zato što, odgovaram, omiljena kultura iz *Monstruoznog mora* pripada ljudima koji imaju zvezde u krvi. Ovi ljudi – Nokturnijanci – instinktivno iscrtavaju zvezde. To je njihov životni poziv. Osećaju da to moraju da rade, kao što ja osećam da moram da ispričam njihovu priču.

DamaSazvežđa je osoba koja iscrtava ovu priču, povlači linije između zapleta, likova i mesta, kao što Nokturnijanci povlače crte između zvezda. Neustrašiva je, baš kao i Nokturnijanci; misteriozna je i hladna, kao Nokturnijanci; i poput njih, veruje u mistično, natprirodno i nepoznato.

DamaSazvežđa je junakinja koja jednom nedeljno poražava Elajzu Mirk i slavi sa njenim mnogobrojnim fanovima. Svi je vole, čak i zločinci, zato što bez nje oni ne bi postojali.

Ja sam DamaSazvežđa.

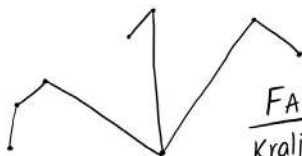
Ja sam i Elajza Mirk.

Ovo je paradoks koji nikad ne može biti razrešen.

KONSTELACIJE NOKTURNIJANACA



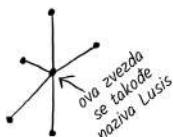
Konstelacija
Amiti
Nije nokturnijanska ???



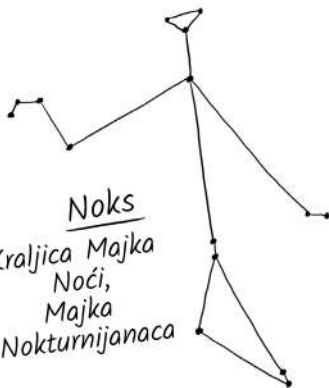
FAREN
Kralj vrana /
prvi Nokturnijanac



REJRAL
Podnožje,
Obmane Duše



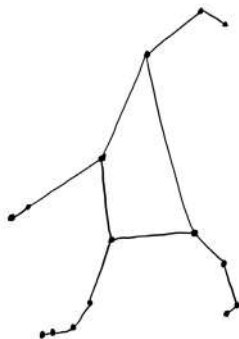
ova zvezda
se takođe
naziva Lusis
LUSIS
Životno svetlo



Noks
Kraljica Majka
Noći,
Majka
Nokturnijanaca



BIRAL
Kljun,
lopov koji
krade životno
svetlo iz
ruku Noks



GJUREJ
Onaj koji proždire svetlo.
(Svake hiljade godina
ustaje iz mora da bi
progutao sunce.)

NAJBOLJA STVAR KOJU ĆETE DANAS PROČITATI

Postovano u 10:46, 19.2.2014 od Apokaliptična Krava

| kliknite ovde. pročitajte. kasnije mi zahvalite.

| <http://monstruoznomore.blogspot.com/>

+503,830/-453 | 2,446,873 Komentari | Odgovori | Označi



POGLAVLJE

1

Kada ujutro upalim kompjuter, otvoren je originalni post. Preko noći se pojavilo još oko trista komentara. Više ne znam šta piše – mesecima nisam proveravala. Znam da su neki komentari od fanova. Mnogi su od trolova. Ne gledam post zbog komentara. Gledam zato što mi je to dnevni podsetnik da je sve ovo – ceo moj život – stvarna stvar.

Moj početak je vremenski upisan u istoriju.

Nameštam zamršenu kosu, zevam i trljam oči da se razbudim. Kad trepnem, post je još tamo, stoji srećno pored otvorenog podforumu za stripove, *Genijalaca*. Pomislio bi čovek da će posle dve godine da padne. Nije.

Pretraživač zatvaram pre nego što izneverim sopstvena pravila. Ne čitam komentare. Komentari su kao eksploziv

za mentalne zidove, a sad su mi ti zidovi zaista potrebni. Otvaram Fotošop da bih pronašla dokument na kom sam sinoć radila, delimično završenu stranicu iz *Monstruoznog mora*. Što se crtanja tiče, posao je obavljen. Počela sam da dodajem boje ali nisam završila, a još treba da ubacim tekst. Doduše, i dalje imam vremena. Ovo će biti nedelja za celo poglavlje. Moj minimum za svaku nedelju je jedna strana; obično i u proseku uradim tri. Uvek imam nešto da postujem.

Prelećem preko strana stripa, prelazim s jedne na drugu, proveravam likove i okruženje. U glavi slažem ostatak boja, zatim svetlost i senke. Tekst. Tok radnje deluje u redu, ali u donjem uglu je Amitin nos, koji sam ponovo previše uzano nacrtala. Kad približim i uvećam njeno lice, uvek se primeti, i uvek je u pitanju nos. Moraću to kasnije da popravim. Sad nemam vremena.

Kao da se slaže sa mnom, oglašava se budilnik koji me tera da skočim. Čak i kada znam da ću ga čuti, čak i kad direktno gledam u sat, uvek poskočim. Prebacujem se na drugu stranu sobe da ugasim zvuk pre nego što probudi Čerča i Salija u susednoj sobi. Glupi školarci mogu da spavaju dodatnih pola sata i misle da su kraljevi zbog toga.



Amiti



Silazim, a mama je već skuvala jaja i iscedila svežu pomorandžu. Stvarno ne znam kad je skuvala ta jaja. Sigurno to nije uradila sinoć, a sada je cik zore. Sedi za šankom u trenerci za trčanje, a kosa joj je vezana u konjski rep, koji se klata dok na tabletu čita neki članak o zdravlju i zdravom životu. Nekoliko pramenova joj viri, a niz hodnik se čuje kako prska voda iz tuš-kabine. Tata i ona su se već vratili sa ranog jutarnjeg trčanja. Jezivo.

„Dobro jutro, dušo!” Znam da u nekom univerzumu sigurno govori normalnim tonom, ali ne u ovom. „Napravila sam ti doručak. Jesi li dobro? Izgledaš mi malo bledunjavo.”

Gundam. Jutro je đavolje vreme. A mama mi, u proteklih godinu dana, govori da „izgledam bledunjavo” barem jednom nedeljno. Spuštam se na barsku stolicu ispred tanjira s jajima i soka i počinjem da jedem. Možda bi trebalo da probam kafu. Kafa bi mi možda pomogla. Ali kafa bi mogla i da me pošalje u konstantne napade depresije.

Pod maminom rukom nalazi se današnje izdanje *Vestklif star* novina. Vadim ih i počinjem da listam. Na naslovnoj strani nalazi se tekst na kom stoje podsetnici za skretanje kod bunarske kućice. Ispod toga je slika oštrog skretanja na putu pored Velhaus mosta, gde venci cveća, tračice i igračke dekorišu okruženje. To su lokalne vesti iz Indijane: nemaju ništa pametno da napišu pa popunjavaju stranice podsetnicima da skretanje kod Velhausa svake godine

ubije više ljudi nego velike bele ajkule. Takođe lokalne vesti u Indijani: poređenje skretanja sa ajkulom.

Završavam prvo jaje. Tata izlazi iz stražnjeg hodnika i miriše kao pakovanje pepermint žvaka i nosi malo drugačiju opremu za trčanje u odnosu na onu kad izlazi sa mamom, što znači da je ovo njegova današnja odevna kombinacija za posao.

„Jutro, Jajašce!” Zaustavlja se iza mene, stavlja mi ruku na rame i spušta se da mi poljubi teme. Režim zbog tog nadimka i trpam jaje u usta. Raj kuvanih jaja.

„Kako si spavala?”

Sležem ramenima. Da li je previše što tražim da mi se ujutro niko ne obraća? Imam tek toliko energije u ustima da sažvaćem jaja; nema mesta da izgovaram reči. A da ne spominjem da za dvadeset minuta moram da uđem u auto i idem u školu na sedam sati, a sigurna sam da će tamo biti i te kako mnogo priče, svidelo mi se to ili ne.

Mama skreće pažnju tati pokazujući mu članak o zdravlju, u kom izgleda piše o svim prednostima biciklizma. Kuliram ih. Čitam o tome kako je vozač autobusa zaspao za volanom prošlog leta i odvezao se do Velhausa, kad su se vraćali sa okružnog takmičenja. Žvaćem. Pre toga je bio neki lik koji je vozio sina. Pijem sok. A pre toga je žena vozila dvoje dece ujutro u dnevni boravak. I dalje žvaćem. Grupa pijanih tinejdžera. Završavam jaje. Usamljena devojka koja je pošla pogrešnim putem. Završavam sok.

Trebalo bi da stave nekakve branike, da ljudi ne bi sletali na tom skretanju, nizbrdo pa u reku, ali ne. Bez Velhaus skretanja, nemamo vesti.

„Ne zaboravi, danas posle podne braća ti imaju prvu fudbalsku utakmicu”, podseća me mama dok silazim sa stolice i nosim tanjir i čašu u sudoperu. „Baš su uzbuđeni i svi moramo da budemo tamo i podržimo ih. U redu?”

Mrzim kad tako kaže „U redu?” – kao da očekuje da se naljutim na nju, i pre nego što izgovori bilo šta. Uvek je spremna za svađu.

„Aha, dobro”, kažem. Ne mogu više da se smaram. Vraćam se gore u sobu da uzmem ranac, blok za crtanje i cipele. Skačem gore-dole nekoliko puta, u nadi da će mi krv otići u mozak. Jaja su pojedena. Energija podignuta. Spremna sam za borbu.

Odolevam potrebi da se vratim za kompjuter, otvorim pretraživač i proverim forume *Monstruoznog mora*. Ne čitam komentare i ne proveravam forume pre odlaska u školu. Taj kompjuter je moja zečja rupa; a internet je moja zemlja čuda.

Dopušteno mi je da u nju upadnem samo kad nije važno da li ću se izgubiti.



Amiti ima dva dana rođenja. Prvi je bio kao i svačiji i ne seća ga se. Nije mnogo vremena provela baveći se činjenicom da ga se nije sećala, zato što je pre mnogo godina naučila da iz kopanja po sećanjima ništa dobro nije izašlo. Drugi rođendan – ili vaskrsenje, u zavisnosti od raspoloženja u kom je bila – njega se sećala izvanredno jasno i verovala je da će tako biti do kraja života.

Drugi rođendan bio je dan kada ju je Vočer uzeo za domaćina.



POGLAVLJE 2

Neki ljudi nazivaju *Monstrouzno more* fenomenom. Članci tu i tamo. Bilo je nekoliko kritika. Fanova.

Ja ne mogu tako da ga zovem zato što sam ga ja stvorila. To je moja priča – to je nešto do čega mi je stalo više nego do bilo čega drugog i to je nešto u čemu, ispostavilo se, mnogi ljudi uživaju – ali ne mogu da ga zovem fenomenom, zato što je to pretenciozno i narcistički i, iskreno, pomalo mi je neugodno kad razmišljam na taj način.

Da li je neobično osećati mučninu zbog priznanja?

Mnogo stvari u vezi sa *Monstruoznim morem* izaziva mi mučninu.

Priču je istovremeno jednostavno i veoma komplikovano objasniti. To nikada nisam pokušala uživo da učinim,

ali, zamišljam, da jesam, sigurno bih se ispuvračala na nečije cipele. Kada se preko interneta nešto objašnjava, jednostavno je kao kad pejsujete link i napišete, „Evo, pročitajte ovo.” Kliknu. Pročitaju uvodnu stranu. Ako im se dopadne, nastave. Ako ne, pa, bože moj, barem nisam morala da pričam.

Da sam morala da objašnjavam priču bez dodatnih referenci o priči, pretpostavljam da bi to zvučalo ovako nekako:

„Na dalekoj planeti Orkus, devojka i momak bore se na suprotnim stranama u dugačkom ratu između domorodaca i kolonista sa Zemlje. Momak i devojka su domaćini parazitskim energetskim stvorenjima, čija su jedina slabost oni sami. Ima mnogo okeana i u vodi se nalaze čudovišta. Razne stvari se dešavaju. Lepe su boje.”

Postoji razlog što sam umetnik, a ne pisac.

Pre tri godine počela sam da kačim *Monstruozno more* na internet, ali sve je eksplodiralo kada se originalni post pojavio na sajtu *Genijalaca*. Ljudi su to zapravo videli. Počeli su da čitaju.

Bilo im je *važno*.

To je bila najluđa stvar u celoj priči. Drugi ljudi, koji nisu bili ja, brinuli su o tome. Razmišljali su o sudbini Amity i Dejmiijena i o sudbini Orkusa. Zanimalo ih je da li su vrste morskih stvorenja imale imena. Brinuli su da li ću na vreme okačiti stranice i kako će izgledati. Čak im je stalo i do mene, ko sam bila, mada nikad nisu saznali više od

korisničkog imena. Fanovi nisu uspeli, trolovi isto tako, kao ni članci i kritičari. Možda je ta anonimnost autora učinila da ovo bude veći fenomen. Definitivno me je održala da nastavim da radim, da ne osećam preveliku mučninu. Dobijam mejlove od agenata i izdavača sa ponudama da se *Monstruozno more* štampa, ali odmah ih obrišem; tradicionalno izdavaštvo je ogromna, zastrašujuća stvar koju moram povremeno da bocnem, da ne bih bila preokupirana mislima da će neka korporativna mašina da čuva moj prvenac.

Nisam napravila *Monstruozno more* da bi bilo fenomen – uradila sam to zato što je to bila priča koju sam želela. I sada to radim zato što postoji nešto u meni, negde oko srca, i govori mi da to moram da radim. Zbog toga sam na Zemlji, da stvaram za sebe i fanove. Ovu priču. Ovo je moje i moja je dužnost da to donesem na svet.

Da li zbog ovog zvučim pretenciozno?

Baš me briga.

Istina je.

MONSTRUOZNO MORE FORUMI

PROFIL KORISNIKA

DamaSazvežđa **

Admin



GODINE: 00

LOKACIJA: Nokturno ostrvo

INTERESOVANJA: Jahanje morskih čudovišta, crtanje zvezda,
istraživanje mehanizama dvoraca.

[Pratioci](#) 2,340,228 | [Prati](#) 0 | [Postovi](#) 5,009

AŽURIRANJA

[Pogledaj ranija ažuriranja](#)

14. oktobar 2016.

Ne zaboravite, nove majice Monstruoznog mora su ove nedelje na rasprodaji! Imamo Amiti i Dalasa, Dejmijena i strašne vrane i gomilu morskih čudovišta. Bacite pogled! monstroussea.com/store

15. oktobar 2016.

Vau, stvarno ste razgrabili majice kad su stigle. Stiže još!
(Plus, ne zaboravite novi prikaz!)

17. oktobar 2016.

| Mislim da će vam se baš svideti stranice koje imam za večeras...

18. oktobar 2016.

| Hehehehehe, rekla sam da će vam se svideti. >:D

19. oktobar 2016.

| Da, da, znam, zla sam.

19. oktobar 2016.

| Toliko su vam se svidеле majice da ću ih ponovo staviti na rasprodaju i ove nedelje! Stižu vrele iz štampe!

20. oktobar 2016.

| Uzbudjeni zbog Dog days* večeras! Nadam se da ću vas sve videti na četv.

* U romanu, serija o tinejdžerima koju mnogi junaci prate. (Prim. prev.)